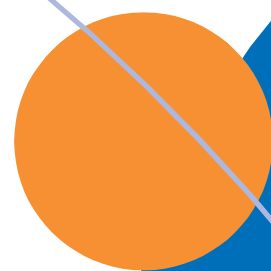

Raport rynku PPP

2009 – III kw. 2019

Spis treści

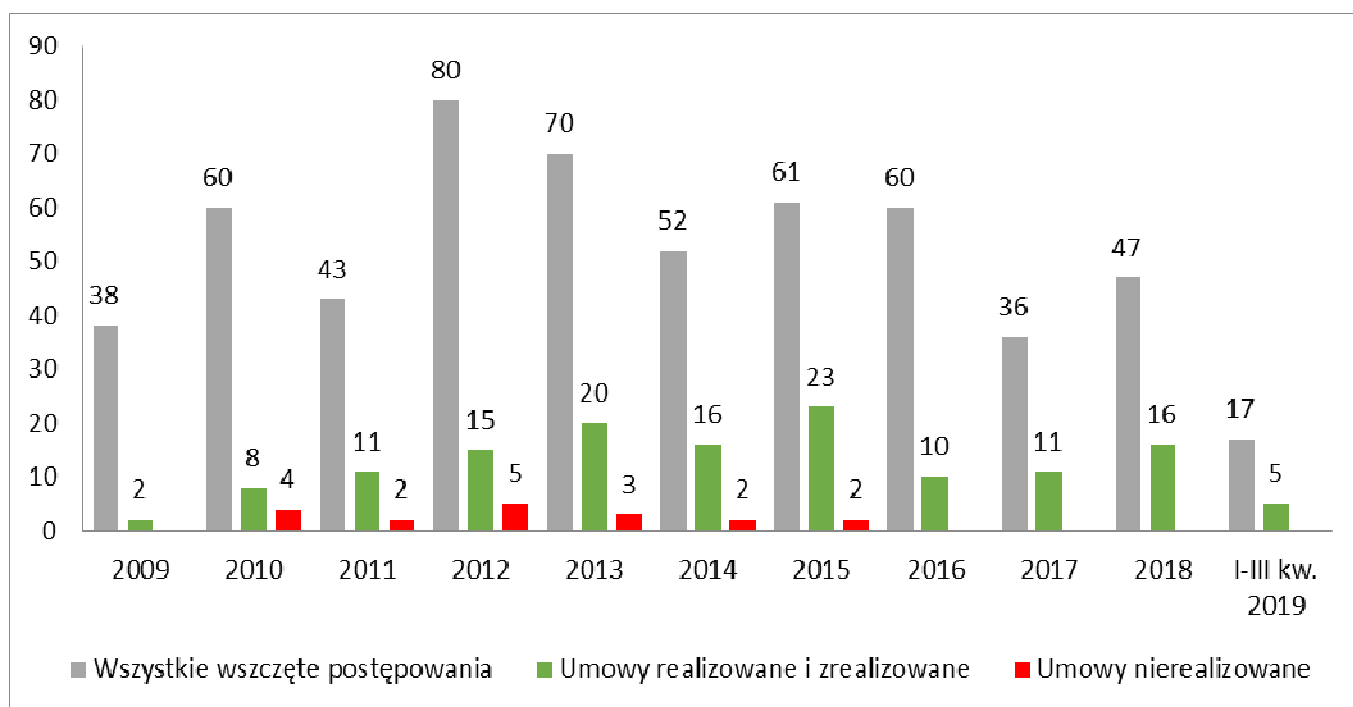
WPROWADZENIE.....	3
I. UMOWY PPP.....	4
Liczba umów na przestrzeni lat (narastająco)	4
Wartość realizowanych umów PPP	4
Liczba i wartość umów PPP w podziale na sektory	4
Podstawa prawna wyboru partnera prywatnego	5
Liczba umów PPP w podziale na rodzaj podmiotu publicznego.....	5
Korzystanie z usług doradczych.....	5
Umowy w podziale na wartość projektu.....	6
Umowy rozwiązane i nierealizowane	6
Umowy zawarte w I-III kwartale 2019 r.	6
II. POSTĘPOWANIA NA WYBÓR PARTNERA PRYWATNEGO	7
Liczba wszystkich wszczętych postępowań PPP.....	7
Wartość postępowań (w mln zł).....	7
Liczba i wartość postępowań z uwzględnieniem podziału na sektory	7
Liczba wszystkich wszczętych postępowań w podziale na rodzaj podmiotu publicznego.....	8
Liczba wszczętych postępowań w podziale ze względu na podstawę prawną wyboru partnera prywatnego	8
III. ZAMIERZENIA INWESTYCYJNE PPP	9
Liczba zamierzeń inwestycyjnych PPP w podziale na stopień zawansowania	9
Wartość zamierzeń inwestycyjnych PPP w podziale na stopień zawansowania (w mln zł).....	9
Liczba i wartość zamierzeń z uwzględnieniem podziału na sektory.....	10
Zamierzenia w podziale na przedział wartości	10
Liczba zamierzeń z uwzględnieniem podziału na rodzaj podmiotu publicznego.....	10
Wybrane zamierzenia inwestycyjne PPP wg bazy MliR	11
Nowe zamierzenia inwestycyjne PPP dodane podczas aktualizacji bazy MliR w III kw. 2019 r.....	12

WPROWADZENIE

W ciągu 10 ostatnich lat, od początku 2009 r. do 30 września 2019 r. w Polsce wszczęto łącznie **564** postępowań PPP¹. Spośród wszystkich zawartych umów **137** weszło w fazę realizacji – są to umowy określone w niniejszym raporcie mianem umów PPP.

W okresie od stycznia do września 2019 r. podpisano **pięć** umów o łącznej wartości blisko **140 mln zł**. W tym okresie wszczęto **17** postępowań o łącznej wartości ponad **260 mln zł** – cztery w sektorze efektywności energetycznej, po dwa w sektorze energetycznym, sportu i turystyki, wodno-kanalizacyjnym oraz po jednym projekcie w sektorach edukacji, budynków publicznych, kultury, usług transportowych, gospodarki odpadami.

Liczba wszystkich wszczętych postępowań i umów, w tym nierealizowanych, w podziale na lata

Postępowania PPP i zawarte umowy od 2009 roku

Nazwa etapu	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	I - III kw. 2019	SUMA
Wszystkie wszczęte postępowania	38	60	43	80	70	52	61	60	36	47	17	564
Umowy zawarte	2	12	13	20	23	18	25	10	11	16	5	155
w tym:												
umowy realizowane i zrealizowane	2	8	11	15	20	16	23	10	11	16	5	137
umowy nierealizowane*	0	4	2	5	3	2	2	0	0	0	0	18

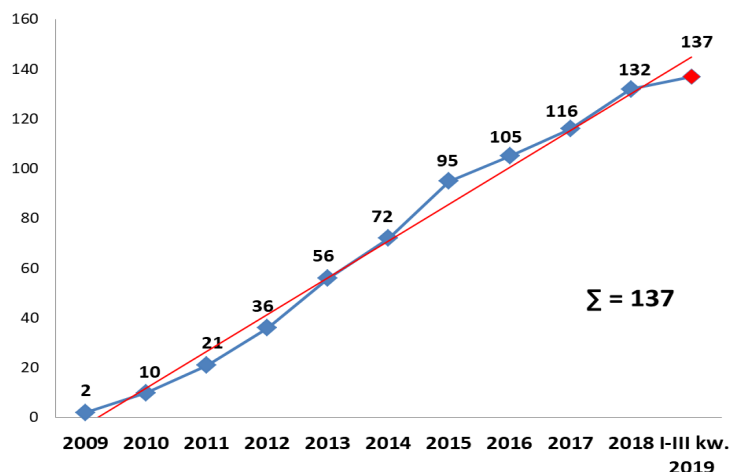
* Szerszy opis nt. umów nierealizowanych wskazano na str. 6.

¹ Postępowanie PPP to postępowanie mające na celu wybór partnera prywatnego i zawarcie umowy PPP, prowadzone w oparciu o PZP lub ustawę o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi.

I. UMOWY PPP

Liczba umów na przestrzeni lat (narastająco)

Aktywność rynku w odniesieniu do nowo zawartych umów PPP wykazuje w ostatnich dwóch latach stopniową tendencję wzrostową. W 2016 r. zawarto 10 nowych umów, w 2017 - 11 umów, natomiast w 2018 - 15 umów.

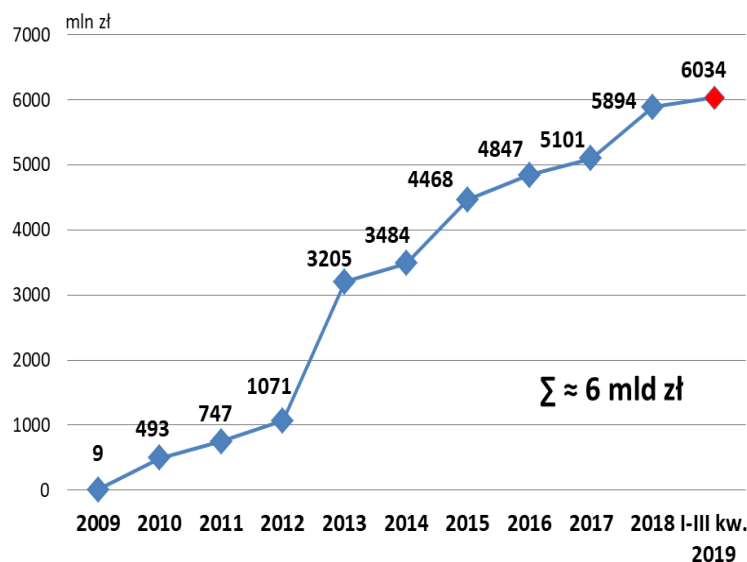

Wartość realizowanych umów PPP²

W roku 2013 zawarto umowy PPP o najwyższej wartości, w tym umowy na: budowę poznańskiej spalarni odpadów (783 mln zł), powstanie sieci szerokopasmowej w województwie mazowieckim (458 mln zł) oraz w województwie podkarpackim (310 mln zł).

W czerwcu 2019 r. dokonano wyboru najkorzystniejszej oferty w projekcie dot. zagospodarowania odpadów komunalnych w Olsztynie (648 mln zł).

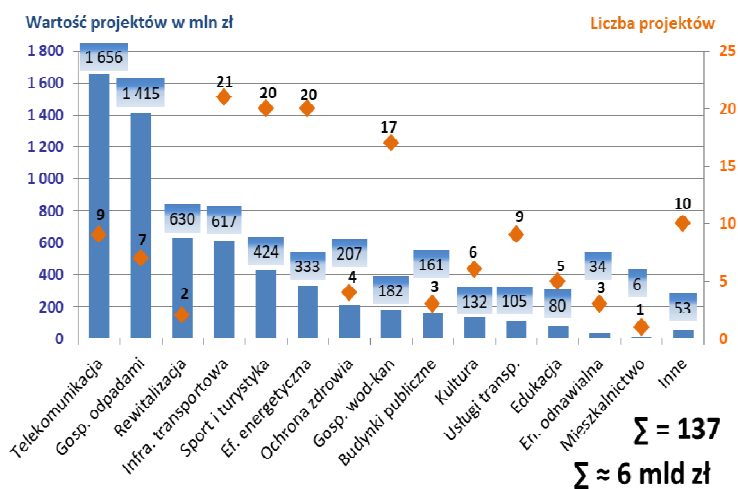
Ogółem do końca września 2019 r. w ramach PPP zawarto umowy PPP o łącznej wartości **6,034 mld zł**.

Liczba i wartość umów PPP w podziale na sektory

Najwięcej umów PPP realizowanych jest w sektorach: infrastruktura transportowa (21), sport i turystyka (20), efektywność energetyczna (20).

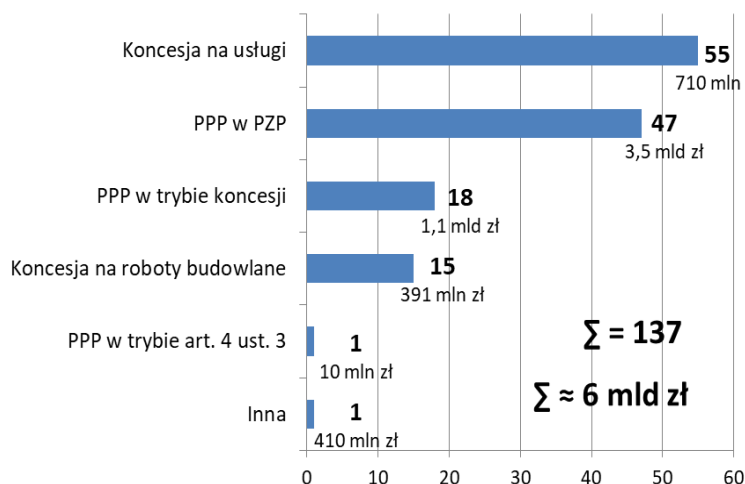
Pod względem wartości dominują dwa sektory: 28% stanowią projekty z sektora telekomunikacji, a 24% projekty dotyczące gospodarki odpadami.

² Przez wartość projektu/umowy rozumiana jest wartość nakładów inwestycyjnych brutto (w projektach obejmujących inwestycje w budowę, rozbudowę lub modernizację infrastruktury usług publicznych) lub wartość brutto usług świadczonych w projekcie (w projektach obejmujących jedynie świadczenie usług w oparciu o istniejący majątek infrastrukturalny).

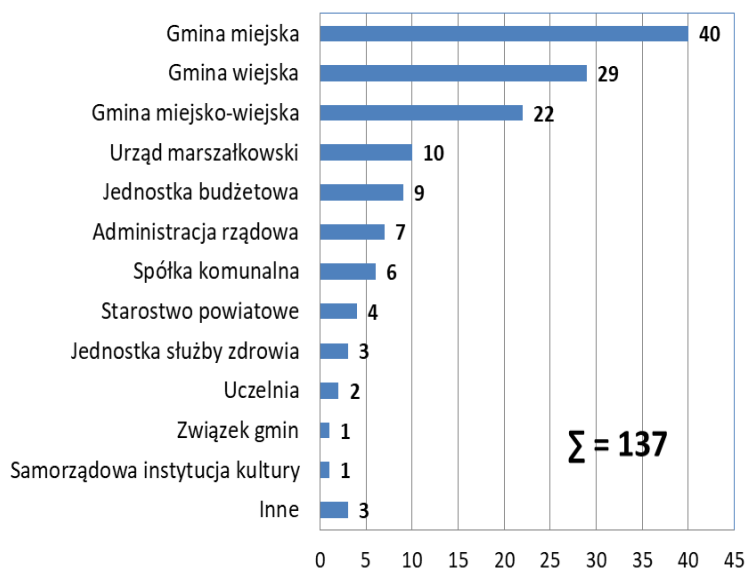
Podstawa prawna wyboru partnera prywatnego

Od roku 2009 najczęściej umów (39%) zawarto po przeprowadzeniu postępowania w modelu koncesji na usługi i nieco mniej (35%) umów po przeprowadzeniu postępowania w trybie PPP na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych. Te dwie formuły wyboru zdecydowanie dominują na polskim rynku i były podstawą zawarcia umów o łącznej wartości 4,2 mld zł.

Liczba umów PPP w podziale na rodzaj podmiotu publicznego

Polskie PPP jest rozwijane głównie przez samorzady, które zawarły (bezpośrednio lub przez jednostki z nimi związane) 122 umowy (89%). Najwięcej kontraktów, które weszły w stadium realizacji, podpisały gminy miejskie (40 umów) oraz wiejskie (29 umów) i miejsko-wiejskie (22 umów). Tylko 15 umów PPP zostało zawartych przez podmioty niepowiązane z samorządem, z czego w 7 przypadkach stroną umowy były organy centralnej administracji rządowej (budowa siedziby Sądu Rejonowego w Nowym Sączu o wartości 52 mln zł oraz 6 umów koncesyjnych na usługi o łącznej wartości ok. 28 mln zł).

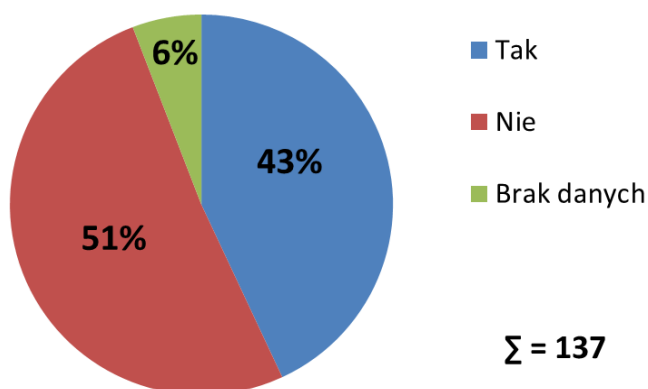

Korzystanie z usług doradczych

Profesjonalne wsparcie doradców jest ważnym czynnikiem powodzenia projektów PPP.

Podmioty publiczne korzystały z fachowych usług doradczych w okresie przygotowań do ogłoszenia postępowania, a następnie w czasie jego trwania, w przypadku 59 na 137 postępowań zakończonych zawarciem umów PPP (43%).

Jedną z barier, na którą zwracają uwagę podmioty publiczne, jest wysoki koszt doradztwa, stąd ważnym elementem polityki rządowej jest prowadzony przez MliR program kompleksowego wsparcia doradczego zapewniającego podmiotom publicznym finansowanie znacznej części kosztów doradztwa. Ponadto opracowano wytyczne w zakresie etapu przygotowania projektu i etapu postępowania przetargowego, w tym wzorcowe dokumenty.

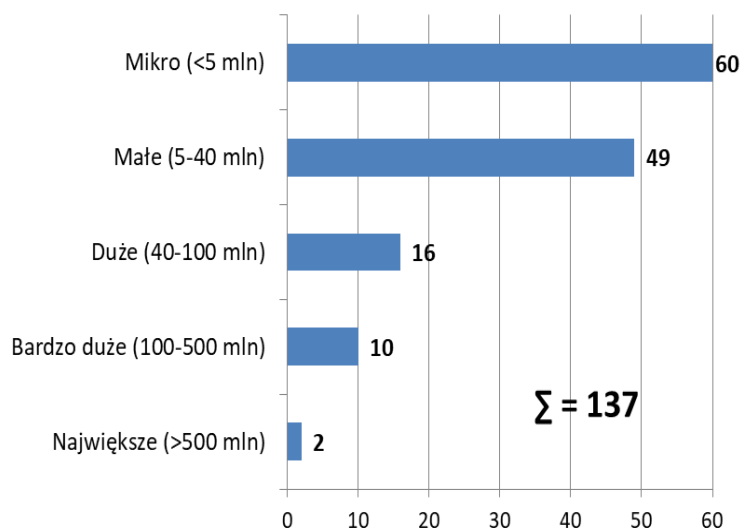
Umowy w podziale na wartość projektu

Na rynku polskich projektów PPP dominują umowy, których wartość nie przekracza 40 mln zł – łączna ich liczba stanowi 80% wszystkich umów PPP.

Największe podpisane umowy PPP w Polsce:

1. System Gospodarki Odpadami dla Miasta Poznania (783 mln);
2. System gospodarki odpadami dla metropolii trójmiejskiej (570 mln);
3. Zagospodarowanie północnego cypla Wyspy Spichrzów w Gdańsku (491 mln);
4. Internet dla Mazowsza (458 mln);
5. Budowa Wielkopolskiej Sieci Szerokopasmowej (410 mln).

Wartość tych pięciu umów to prawie 50% wartości wszystkich umów PPP.

Umowy rozwiązane i nierealizowane

W polskiej praktyce partnerstwa publiczno-prywatnego zawarte umowy w zdecydowanej większości są realizowane zgodnie z przyjętymi założeniami. Do sytuacji, w której **zawarta umowa nie jest realizowana** z powodu wcześniejszego jej rozwiązania czy niewykonywania, doszło **w 18 przypadkach**, które stanowią 12% wszystkich zawartych umów o PPP. W 15 przypadkach umowy nie są realizowane ze względu na jej wcześniejsze rozwiązanie, a w trzech projektach przewidziane w umowie działania nie są realizowane w praktyce, mimo że zawarta formalnie umowa wciąż jest w mocy.

W zdecydowanej większości przypadków nierealizowane umowy to umowy koncesyjne. Model koncesyjny zwiększa niepewność po stronie partnera prywatnego, który przejmuje przeważającą część ryzyka ekonomicznego. Partner prywatny uzyskuje zwrot z zainwestowanych środków z wynagrodzenia, które pochodzi z innych źródeł niż płatność strony publicznej. Realizacja tego typu projektów jest szczególnie zagrożona w przypadku załamania popytu na usługi świadczone w ramach tego typu współpracy, dlatego kluczowym czynnikiem sukcesu projektów koncesyjnych jest rzetelnie przeprowadzona analiza popytu wykonywana na etapie oceny efektywności.

Umowy zawarte w I-III kwartale 2019 r.

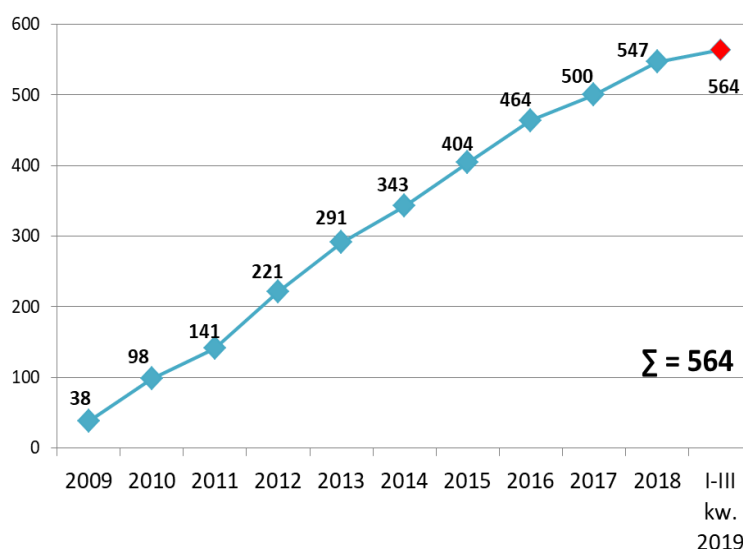
1. Przebudowa i rozbudowa liceum ogólnokształcącego im. Adama Mickiewicza oraz budowa hali sportowej w Piastowie (76,1 mln, woj. mazowieckie).
2. Budowa i utrzymanie dróg gminnych wraz z utrzymaniem infrastruktury w pasie drogowym dla wybranych miejscowości Gminy Słupsk w formule partnerstwa publiczno-prywatnego (44,8 mln, woj. pomorskie).
3. Koncesja na usługę szybkich płatności internetowych udostępnionych na stronach Ministerstwa Finansów zapewniającą opłatę na rzecz organu podatkowego (8,5 mln, woj. mazowieckie).
4. Świadczenie usług w zakresie zarządzania, utrzymania i eksploatacji sieci, budowli, urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych oraz ciepłowniczej w Gminie Bisztynek (5,6 mln, woj. warmińsko-mazurskie).
5. Koncesja na świadczenie usług w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków w Gminie Subkowy (4,4 mln, woj. pomorskie).

II. POSTĘPOWANIA NA WYBÓR PARTNERA PRYWATNEGO

Liczba wszystkich wszczętych postępowań PPP

Wykres prezentuje trwale utrzymujący się wzrost liczby postępowań na wybór partnera prywatnego. Średnio co roku przygotowywanych było 55 postępowań, najwyższą liczbę postępowań odnotowano w 2012 i 2013 r. Wartości te mogą świadczyć o stabilnym rozwoju rynku PPP.

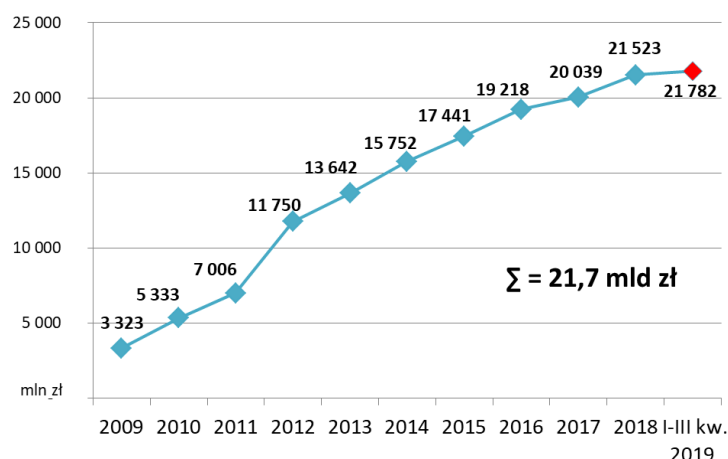
Wszczęte postępowanie nie zawsze jednak kończy się zawarciem umowy. **Biorąc pod uwagę okres od 2017 r. skuteczność postępowań PPP mierzona stosunkiem podpisanych umów do wszczętych postępowań kształtuje się obecnie na poziomie 32%.**

Wartość postępowań (w mln zł)

Średnia wartość jednego postępowania wynosi 42 mln zł, natomiast średnia wartość wszystkich postępowań w jednym roku wynosi 2,1 mld zł.

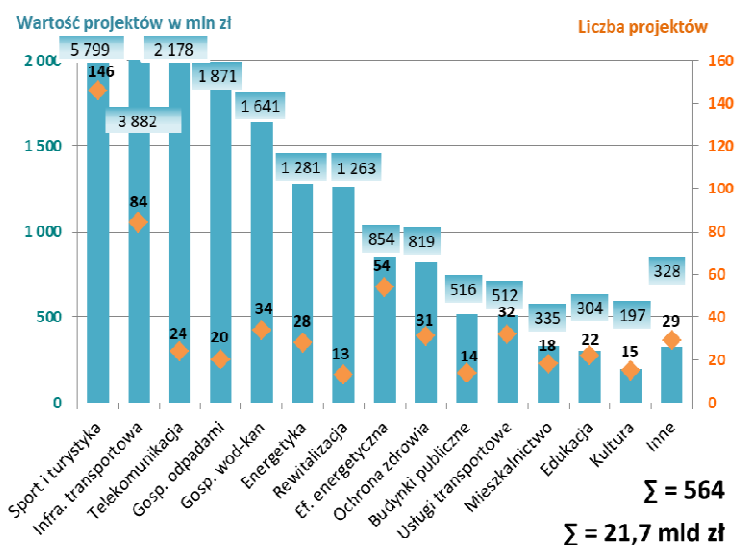
W 2017 r. ogłoszono 36 postępowań o wartości 822 mln zł, a w roku 2018 nastąpił wzrost liczby (47) i wartości postępowań (1 484 mln zł).

Liczba i wartość postępowań z uwzględnieniem podziału na sektory

Podmioty publiczne próbowały stosować formułę PPP w szerokim zakresie, praktycznie we wszystkich sferach usług użyteczności publicznej.

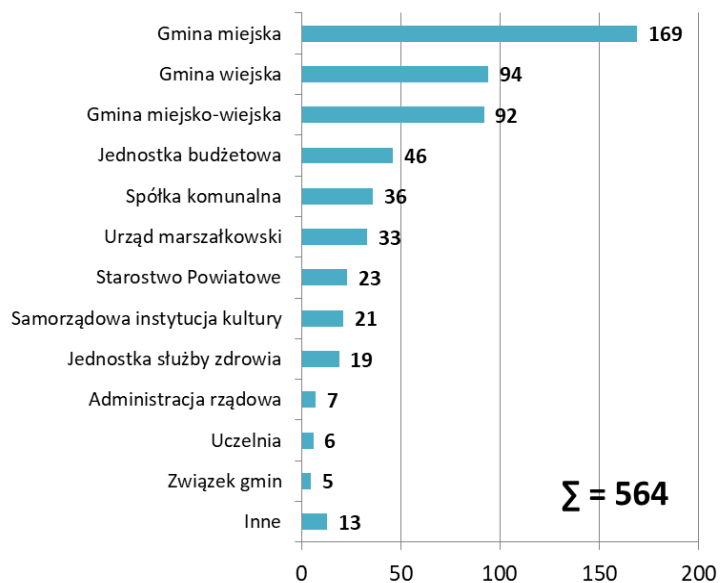
W okresie od 2009 r. do końca września 2019 r. wszczęto postępowania PPP w 15 sektorach, przy czym trzy czołowe sektory (sport i turystyka 146, infrastruktura transportowa 84 i efektywność energetyczna 54) stanowiły ok. połowy wszystkich postępowań (łącznie 284 postępowania).

Liczba wszystkich wszczętych postępowań w podziale na rodzaj podmiotu publicznego

Zdecydowanie najaktywniej działającymi w sferze PPP podmiotami publicznymi są gminy. Potwierdzeniem dominacji samorządów na polskim rynku PPP jest także aktywność jednostek powiatów i województw oraz podmiotów powiązanych z samorządami, takich jak spółki komunalne lub jednostki budżetowe.

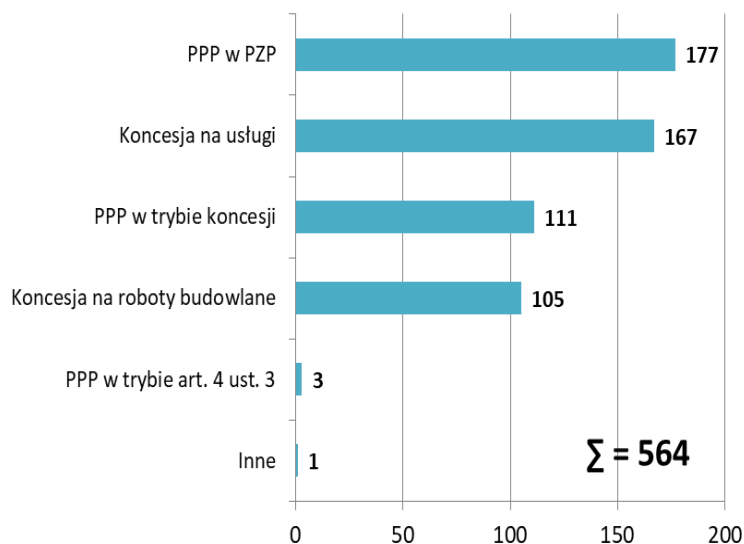
Postępowania na wybór partnera prywatnego wszczynane były najczęściej przez gminy miejskie (30%), gminy wiejskie (17%) oraz gminy wiejsko-miejskie (16%).

Liczba wszczętych postępowań w podziale ze względu na podstawę prawną wyboru partnera prywatnego

Najbardziej popularną formułą prawną, stosowaną przy wyborze partnera prywatnego była koncesja wykorzystana w kilku odmianach. Model koncesyjny został w sumie wykorzystany w 383 postępowaniach (68% wszystkich wszczętych postępowań).

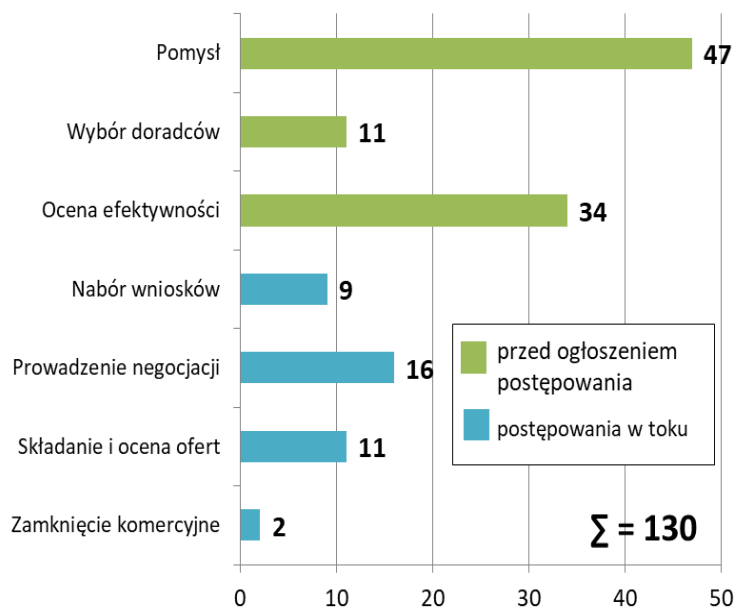
Wykorzystywane były również tryby przewidziane w PZP, które zostały zastosowane w 177 postępowaniach (31% całego rynku). W zdecydowanej większości stosowanym trybem PZP jest tryb dialogu konkurencyjnego, który jest jednocześnie trybem rekomendowanym dla postępowań na wybór partnera prywatnego w modelu PPP.

III. ZAMIERZENIA INWESTYCYJNE PPP

Liczba zamierzeń inwestycyjnych PPP w podziale na stopień zawansowania

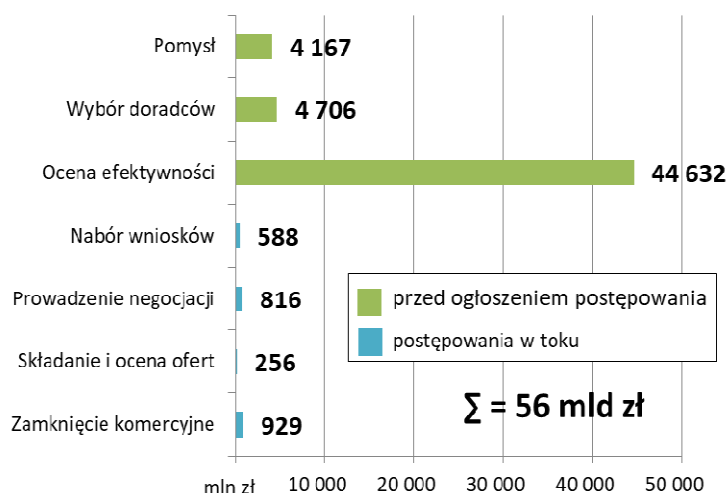
Podczas analizy rynku przeprowadzonej na koniec III kwartału 2019 r. zidentyfikowano łącznie 130 zamierzeń inwestycyjnych na różnych etapach przygotowania. Bardziej szczegółowe informacje w Bazie zamierzeń PPP prowadzonej przez MliR. Najwięcej, bo aż 71% projektów, znajduje się w fazie przed ogłoszeniem postępowania tj. na etapie pomysłu, oceny efektywności lub wyboru doradcy. Pozostałe 29% stanowią postępowania na wybór partnera prywatnego będące w toku. Wśród nich najwięcej inwestycji jest na etapie prowadzenia negocjacji.

Wartość zamierzeń inwestycyjnych PPP w podziale na stopień zawansowania (w mln zł³)

W podziale na wartość zamierzeń wyraźnie widoczne jest, że projekty przed ogłoszeniem postępowania stanowią zdecydowaną większość (95%).

Pozostałe 5% wartości to 38 projektów (2,6 mld zł) w trakcie trwającego postępowania na wybór Partnera Prywatnego.

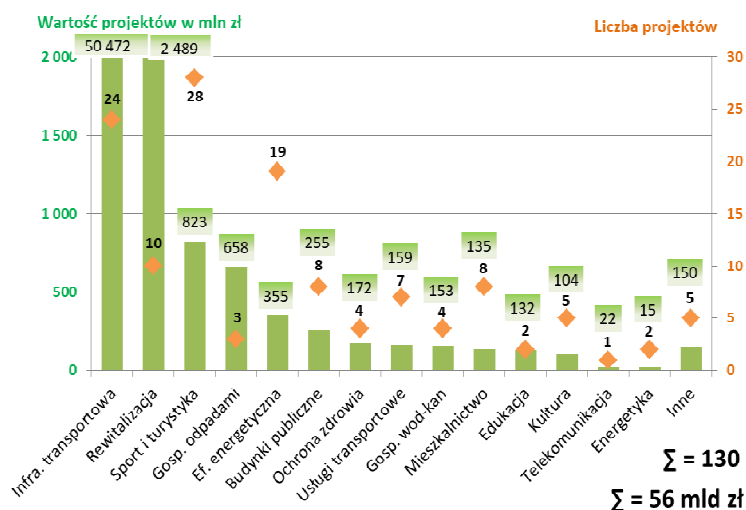

³ W przypadku zamierzeń inwestycyjnych wartość została określona na podstawie deklarowanej przez podmiot publiczny wartości nakładów inwestycyjnych netto (w projektach obejmujących inwestycje w budowę, rozbudowę lub modernizację infrastruktury i świadczenie usług publicznych) lub wartości netto usług świadczonych w projekcie (w projektach obejmujących tylko świadczenie usług).

Liczba i wartość zamierzeń z uwzględnieniem podziału na sektory

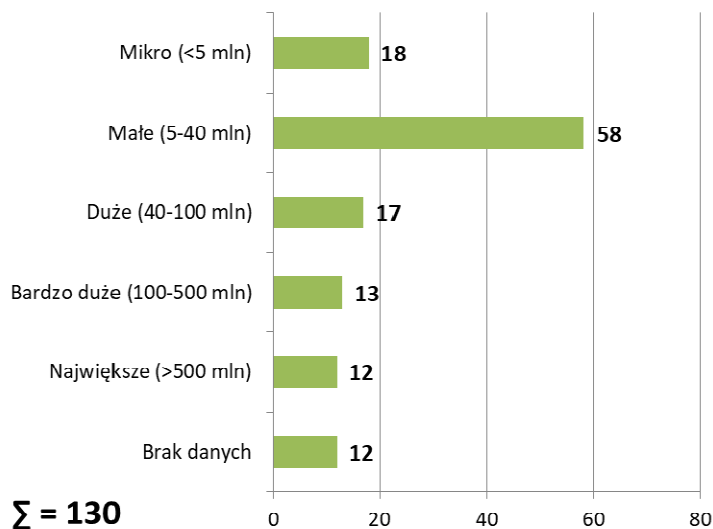
Najwięcej projektów planowanych do realizacji jest w sektorze sportu i turystyki (28), infrastruktury transportowej (24) oraz efektywności energetycznej (19).

Pod względem wartości blisko 94% stanowią projekty z sektora infrastruktury transportowej (90%) i sektora rewitalizacji (4,4%).

Zamierzenia w podziale na przedział wartości

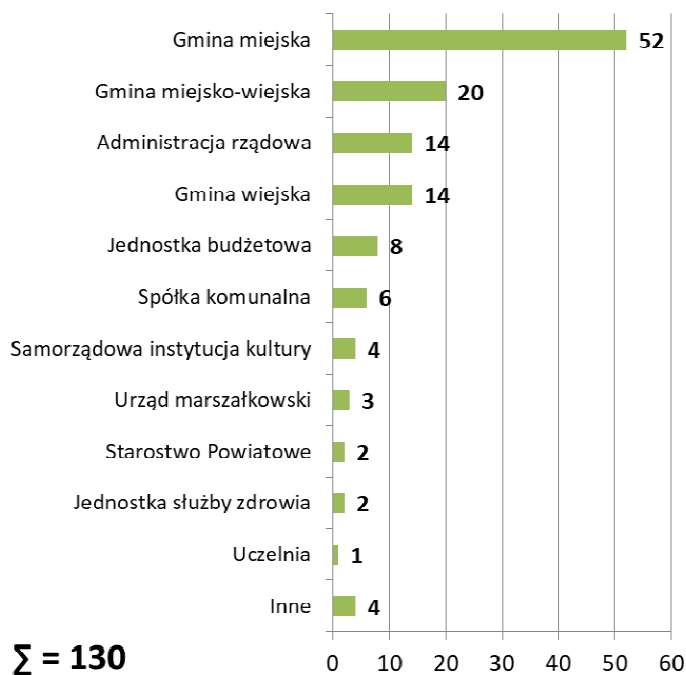
Zdecydowaną większość (71%) zamierzeń inwestycyjnych stanowią projekty mikro, małe i duże (od <5 do 100 mln zł). Warto zwrócić uwagę na stale rosnącą liczbę zamierzeń powyżej 100 mln zł stanowiących na koniec drugiego kwartału 2019 r. 20% wszystkich zamierzeń w bazie MliR.

Liczba zamierzeń z uwzględnieniem podziału na rodzaj podmiotu publicznego

Dominacja samorządów lokalnych i regionalnych na rynku PPP jest w dużym stopniu zjawiskiem naturalnym, gdyż odzwierciedla kluczową rolę odgrywaną przez samorzady i ich agendy w sferze usług użyteczności publicznej w Polsce, w tym ich rolę jako właścicieli i zarządców obiektów infrastrukturalnych.

Administracja rządowa do końca III kwartału 2019 r. zgłosiła 14 projektów PPP. Projekty rządowe osiągnęły dzięki temu pozycję trzeciej najliczniejszej grupy zamierzeń, po projektach gmin miejskich oraz miejsko-wiejskich, z udziałem w rynku wynoszącym 11%.

Wybrane zamierzenia inwestycyjne PPP wg bazy MliR

- ❖ S6 Koszalin - DK6 (Bożepole Wielkie).
- ❖ S6 Zachodnia obwodnica Szczecina.
- ❖ S10 Bydgoszcz – Toruń.
- ❖ S6 Obwodnica Metropolii Trójmiejskiej.
- ❖ Budowa Portu Centralnego - rozwój głębokowodnej części Portu Gdańsk.
- ❖ Budowa Portu Zewnętrznego w Porcie Gdynia.
- ❖ Nowe zagospodarowanie Placu Społecznego we Wrocławiu.
- ❖ Budowa, przebudowa i utrzymanie dróg wojewódzkich rejonu Włocławek w ramach PPP.
- ❖ Zagospodarowanie dzielnicy Nowy Port w Gdańsku.
- ❖ Budowa Linii Tramwajowej KST w Krakowie, etap IV w modelu PPP.
- ❖ Zagospodarowanie Fortu Służewiec.
- ❖ Rewitalizacja kwartału Targowa - Ząbkowska - Brzeska – Kijowska w Warszawie.
- ❖ Hala Gwardii w Warszawie - modernizacja obiektu i prowadzenie działalności.
- ❖ Budowa konstancińskiego centrum uzdrowiskowego.
- ❖ Tarnowskie Gniazda Innowacyjnych Specjalizacji.
- ❖ Utworzenie Staszowskiego Centrum Przedsiębiorczości.
- ❖ Budowa Urzędu Statystycznego w Warszawie.

Nowe zamierzenia inwestycyjne PPP dodane podczas aktualizacji bazy MliR w III kw. 2019 r.

- ❖ Budowa hali sportowej w Kamionce Wielkiej.
- ❖ Budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego na nieruchomości stanowiącej własność Towarzystwa budownictwa społecznego w Kurzętniku.
- ❖ Budowa Stacji Kogeneracji Gazowej wraz z infrastrukturą techniczną oraz budowa sieci ciepłowniczej i elektroenergetycznej w Kurzętniku.
- ❖ Świadczenie usług polegających na utrzymaniu i zarządzaniu infrastrukturą sportowo-rekreacyjną na stoku Dębowca w Bielsku-Białej.
- ❖ Budowa dróg powiatowych w powiecie puckim w formule PPP.

Postępowania i umowy PPP

564

POSTĘPOWANIA

od 2009 r.

137

UMOWY PPP

realizowane od 2009 r.

32%

SKUTECZNOŚĆ

w czasie obowiązywania
Polityki PPP – od 2017 r.

Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju
Departament Partnerstwa Publiczno-Prywatnego

tel. + 48 22 273 79 50
fax: + 48 22 73 89 15
email: ppp@miir.gov.pl
www.ppp.gov.pl

 [.gov.pl](http://www.ppp.gov.pl)